

Seminář základů společenských věd

Charakteristika předmětu

Volitelný seminář základů společenských věd svou náplní navazuje na předmět základy společenských věd, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ - RVP G.

Seminář je realizován jako dvouletý s dvouhodinovou týdenní dotací ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého oboru gymnázia.

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, nižší počet žáků ve třídě je daný tím, že jde o volitelný předmět.

Obsah a cíle předmětu

Seminář základů společenských věd si klade za cíl rozšiřovat, prohlubovat a systematizovat poznatky ze společenskovědních oborů, a to takovým způsobem, aby studenti získali dostatečný teoretický i praktický základ pro své budoucí vysokoškolské studium i pro svou profesi, např. v oborech sociologie, psychologie, právo, religionistika, filozofie aj.

Vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, získávání orientace v aktuálním dění u nás i ve světě. Vede žáky k vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou, k respektování lidských práv a svobod, k odmítavému postoji vůči rasistickým, xenofobním a extremistickým názorům a projevům.

Žáci se učí realisticky přistupovat k řešení problémů každodenní praxe, zvažovat různé alternativy řešení a odpovědně mezi nimi volit, uplatňovat vhodné způsoby komunikace, jednat samostatně, vyhledávat potřebné informace, prezentovat své názory a stanoviska, správně argumentovat, jednat slušně a vyjadřovat se kultivovaně.

Největší důraz je ve výuce kladen na:

- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života
- poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- posilování zájmu o aktivní účast na veřejném životě společnosti
- respektování základních lidských práv a svobod
- schopnost kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti a jednání druhých lidí i své vlastní, vhodně korigovat své názory, postoje, chování a jednání
- dovednost přiměřeně se vyjadřovat, prezentovat a obhajovat své názory a prosazovat své oprávněné zájmy s ohledem na potřeby a práva druhých lidí

Průřezová témata

OSV (Osobnostní a sociální výchova)

VMEGS (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech)

MUV (Multikulturní výchova)

MEV (Mediální výchova)

EV (Environmentální výchova)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve vyučování jsou využívány různorodé formy a metody práce :

skupinové vyučování, samostatná práce, rozhovor, diskuse, brainstorming, testy, výklad, metoda čtení a následné interpretace a reprodukce odborného textu, seminární práce, využívání audiovizuálních pomůcek při prezentaci, vyhledávání informací pomocí internetu, práce s tiskem, projekty, besedy s odborníky, exkurze aj.

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá ve výuce různé metody výuky (frontální, skupinovou výuku, individuální výuku, zařazuje do vyučovacích hodin referáty, diskuse, prezentace seminárních prací)
- vede žáky k užívání správné terminologie, k práci s odborným textem
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k volbě vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- vede žáky k poznání smyslu a cíle učení, diskutuje s žákem o výsledcích jeho práce
- povzbuzuje žáky k hodnocení získaných poznatků, jejich třídění a vyvozování závěrů
- pravidelně a systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k aktivní práci s různými zdroji informací
- zadáváním problémových úloh vede žáky k uplatňování logických myšlenkových operací, k uspořádání dílčích poznatků do logického systému
- vytváří co největší množství samostatných, skupinových i společných aktivit, v nichž jsou žáci nuceni se rozhodovat a volit vlastní postupy řešení
- vede žáky k samostatnému řešení problémů, kritickému myšlení, zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytvářením příležitostí pro komunikaci mezi žáky s důrazem na výstižný, souvislý a kultivovaný projev přispívá ke zlepšení úrovně komunikačních schopností žáků
- vede žáky k výstižné argumentaci, souvislému kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- v rámci týmové práce zadává úkoly, při nichž žáci musí komunikovat při řešení úkolu
- vede žáky k využívání nových komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k umění hodnotit svou práci i práci ostatních
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k věcné argumentaci, týmové práci, učí žáka respektovat různá hlediska při řešení problémů
- podává žákům podrobné informace o struktuře osobnosti a požaduje od nich, aby se snažili aplikovat je na sobě (sebepoznání, seberegulace)
- vede žáky k vytváření pozitivních mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví naše i světové, vede žáky k pozitivnímu vztahu k vlasti, ke sledování aktuálního dění u nás i ve světě
- učí žáky základům etiky a práva, vede žáky ke znalosti legislativy
- vlastním příkladem vede žáky k toleranci a respektování práv a názorů druhých lidí
- objasňuje význam zapojení ČR do evropských a světových organizací
- vytvářením modelových situací učí žáky demokratickým principům v rozhodování
- vysvětluje význam společnosti, socializace, politického života a právního systému pro život člověka
- vede žáky k zodpovědnému rozhodování, k aktivnímu zapojení do občanského života

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky k rozvoji jejich osobního i odborného potenciálu
- vede žáky k využívání jejich znalostí v běžné praxi
- k dovednosti získat a kriticky vyhodnotit informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- podporuje aktivní přístup, iniciativu, tvořivost, cílevědomost a zodpovědnost
- podněcuje žáky k hledání cest pro jejich rozvoj v osobním a budoucím profesním životě

